

QUIM MORALES

Il·lustracions de Júlia Bausili

COM SER UN BON CATALÀ

Guia amb 50 instruccions fàcils

Columna

Primera edició: abril del 2014
© Quim Morales, 2014
© de les il·lustracions: Júlia Bausili
Maquetació i disseny: Antònia Arrom (dandèlia)
© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U.
Carrer Pedro i Pons, 9-11, 11a planta – 08034 Barcelona
Fotocomposició: Víctor igual, s.l.
Carrer Aragó, 390 – 08013 Barcelona
ISBN: 978-84-664-1857-7
Dipòsit legal: B. 5,293-2014
Imprès a: T. G. Soler

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

*A Jaume I el Conqueridor,
el primer hipster català.*

ÍNDIX

<i>Introducció</i>	9
1. Pagar peatges	13
2. Tenir accent català	15
3. Beure amb porró	17
4. Ballar sardanes	20
5. Jugar a la botifarra	22
6. Portar barretina	24
7. Ser escatològics	26
8. Demanar pa amb tomàquet	28
9. Desconèixer la segona estrofa dels himnes	30
10. Anar a la Festa dels Súpers	32
11. Ser meteoròleg amateur	34
12. Posar una cullereta al cava	36
13. Esmorzar de forquilla	38
14. Complicar-se dient l'hora	40
15. Fer capcinades	43
16. Llegir les esqueles	45
17. Utilitzar remeis casolans	47
18. Sortir per TV3	49
19. Anar a veure ovnis a Montserrat	51
20. Dir-se Jordi	53
21. Recordar el tram de la Via Catalana	55
22. Pagar a mitges, però cadascú <i>lo seu</i>	57
23. Reivindicar el burro català	59
24. Acumular bosses de plàstic	61

25.	Anar a caçar bolets i trobar-ne	63
26.	Anar a l'esplai	67
27.	Citar Josep Pla	69
28.	Tenir un familiar fatxa	71
29.	Anar a veure els castells amb folre i manilles ..	74
30.	Renegar en castellà	78
31.	Fomentar el màrqueting independentista .	80
32.	Viure i treballar a Catalunya	83
33.	Recomanar carquinyolis de la pastisseria ..	85
34.	Parlar als estrangers en espanyol	87
35.	Tenir un gos d'atura	89
36.	Menjar calçots	91
37.	Portar el CAT a la matrícula	93
38.	Jugar a l'atzar català	96
39.	Ser un bon català 2.0	98
40.	Sortir a la Gigafoto	100
41.	Fer l'idiota a Catalunya en Miniatura	103
42.	Brindar amb ratafia	105
43.	Situar-se per vegueries	108
44.	Commemorar el 1714	110
45.	Escoltar la COPE / Mirar 13TV	112
46.	Creumar la casa per Sant Joan	116
47.	Comprar llibres, roses i altres derivats per Sant Jordi	118
48.	Actuar als pastorets	120
49.	Posar senyeres i estelades arreu	122
50.	Dir "Adéu-siau" i "Passi-ho bé"	125

<i>Agraïments</i>	127
-------------------------	-----

INTRODUCCIÓ

Amb tota probabilitat, el llibre que teniu a les mans serà un fracàs estrepitós. Més enllà del seu contingut –amè i deliciosament il·lustrat– i el volum de vendes –prou elevat perquè l'autor no hagi d'exercir de gigoló a mitja jornada–, és impossible que aquest manual assoleixi l'objectiu de convertir el seu lector en un bon català. I la culpa no serà de l'autor ni de la il·lustradora i encara menys del voluntariós lector. *Com ser un bon català* vol ser un exercici d'anàlisi exhaustiva de les peculiaritats que defineixen l'essència de la catalanitat oficial, però serà també l'evidència de la caiguda d'un mite. Tot l'esforç i els recursos abocats en l'elaboració d'aquest complet manual desemboquen en una conclusió devastadora: el bon català no existeix.

No hi ha ningú que pugui atribuir-se la proesa de satisfer completament tots els aspectes que determinen la catalanitat exemplar. Entengui's com a bon català aquell que

compleix totes i cadascuna de les 50 instruccions pràctiques –i no hi són totes– que es presenten en les properes pàgines. Ni Mossèn Cinto ni Jordi Pujol ni l'avi del Barça ni el Capità Enciam ni tan sols la Mare de Déu de Montserrat són bons catalans en el sentit més estricte. Potser algú s'imagina la Moreneta bevent amb porró o batent el record de deglució de calçots? Déu nos en guard! Ara bé, aquest fet no ha de suposar una decepció i encara menys una frustració per a aquells que pretenen excel·lir en l'art de ser un català modèlic. Ans al contrari. Els ha d'esperonar a ser els primers que ho aconsegueixin en dos mil anys d'història.

A *Com ser un bon català* es proposa un recorregut transversal a les qüestions més arrelades i identificatives del tarannà català. Menjar, llengua, menjar, tradicions, menjar, supersticions, menjar, cultura i també el menjar són els puntals sobre els quals se sosté l'argumentari d'aquest manual pràctic. Això i, per descomptat, la gastronomia, sense deixar de banda el menjar. Cada punt analitzat proposa un objectiu i suggereix algunes estratègies per assolir-lo. Quedi clar, però, que aquests apartats no impliquen cap obligació

Com ser un bon català – 11

com ara els manaments baixats del Sinaí o les instruccions d'un armari suec. Està en mans del lector i del seu criteri acceptar la qüestió plantejada, abordar-la amb esperit crític o saltar-se-la olímpicament. Al cap i a la fi, el que pretén aquest llibre –a banda d'oferir una bona estona de lectura i una agradable contemplació d'il·lustracions– és, un cop descartada la possibilitat de ser un bon català, arribar a la conclusió que ser un català normal, tirant a defectuós, no està gens malament.

1 PAGAR PEATGES

Si hi ha una cosa que tot bon català ha de saber des de ben petit és que haurà de pagar peatges. Aquest sistema de cobrament d'autopistes condiciona tant la realitat del país que els nens ja no neixen amb un pa sota el braç sinó amb un teletac.

La geografia catalana està infestada d'aquestes simpàtiques instal·lacions recaptatòries amb què es financen les nostres vies de comunicació i, al mateix temps, marquen un fet diferencial amb la resta de la península. Per a un català hi ha poques coses tan desconcertants com sortir de Catalunya i poder circular centenars de quilòmetres sense topa-se amb cap cabina taronja. Una experiència que es revela força perillosa després de registrar-se diversos casos de conductors catalans que, en no veure cap peatge a l'autopista durant tanta

Quim Morales – 14

estona, han entrat en èxtasi, tot perdent el coneixement en plena marxa a l'alçada del Monasterio de Piedra.

El fet de pagar per recórrer les pròpies autopistes no només determina el tarannà dels catalans. També n'està alterant el metabolisme fins al punt que presenten una notable asimetria en les extremitats superiors. De tant abonar peatges, un bon català sempre té el braç esquerre més llarg que el dret. Comprovi-ho, amable lector. El sorprendrà el resultat.

Malgrat l'èxit de les campanyes que denuncien la presència abusiva de peatges a Catalunya, els catalans assumeixen que seguiran passant per l'adreçador i per la cabina de pagament durant molts anys més. El català és complidor de mena i prou capaç de saltar-se el peatge al crit de "No vull pagar" per, tot seguit, fer marxa enrere i satisfer l'import corresponent. Aquesta és la rebel·lia responsable del país i el preu que cal pagar per ser un bon català.

